

"Biz Vətənlə nəfəs alırıq"

Qazaxistanın Aktobe şəhəri (köhnə Aktyubinsk) ölkənin qərbində ən böyük şəhərdir. Elə məmləkətin Qərb qapısı olduğu üçün həm də bu ərazinin paytaxtı adlanır. Təxminən min yüz nəfər həmyerlimiz Aktobədə və ətraf rayonlarda məskunlaşıb. Onların arasında adlı-sanlıları çoxdur. Vaqif Fərzəliyev isə həm ağsaqqal, Azərbaycan diaspor təşkilatının rəhbərlərindən biri kimi (müavindir), həm də kiçikdən böyükəcn hər kəsin dayağı, məsləhətçisi, yol göstərənidir.

Vaqif Mustafa oğlunun söylədiklərindən: "Əslən Qarabağdanam, Ağdərənin Çərəkdar kəndindən mərhum atam Mustafa kişi elin-obanın baş biləniydi, yerli təsərrüfata rəhbərlik edirdi. Lakin ailədə on uşaq olduğumuzdan Tamara anam bizi zəhmətə alıxdırmaşdı. Yaz, yay, payız aylarında dinclik nə olduğunu bilməzdik. Mövsümi işlərdə böyük külfətin dayağına çevrilirdik. Meşədən odun gətirmək, qış üçün heyvanlara ot-saman tədarükü görmək, qoyun-quzunu, qara malı örüşə aparıb-gətirmək, dəyirmanda den üyütmək kimi eyməişət qayğılarının həlli bizə həvalə olunmuşdu. Sonra kəndimizdə orta məktəb olmadığı üçün sovxoz direktoru atam mənə Bakıya göndərdi, istəmədi təhsilim yarımçıq qırılsın.

Nəhəng Bakıda oxumağım lap möcüzə idi. Onuncuya qədər üç məktəb dəyişdim. Nərimanov rayonundakı 57 sayılı və daha sonra indiki Nəsimi rayonunun ərazisində yerləşən 19 sayılı təhsil ocaqlarında oxumağım yadıma düşür. Hələ bu, harasındı, onun-cunu 111 sayılı məktəbdə başa vurdum".

Vaqif Fərzəliyevin sonrakı taleyi də özü demişkən, maraqlı və keşməkeşli olub. Əvvəl pasport məsələsi Bakıda düyünə düşüb, doğma kəndinə qayıdıb böyük külfətə əlavə yük olmağı istəməyib. İş axtarıb, Bakı-hamam-təmir-tikinti" kimi adlanan müəssisədə çalışıb, əlinə halal zəhmətinin məvacibi deyib, əsgərlik çəkib. Yenidən "Bakıya qayıdan gənc Vaqif çaşıb qalmayıb, sənədlərini qaydaya salıb, paytaxtın ən nəhəng inşaat obyektlərinin birində metro tunel tikintidə işə girib, sərəsər düz

iki il inşaat işlərini öyrənib, yüksək maaş alıb, ata-anasına göndərib. Bütün bunlar isə onu qane edə bilməzdi...

Hiss etməyə başlayırdı ki, təkəcə gecəni gündüzə qatıb fəhləliklə dolanışıq keçirtmək onun alınına yazılmayıb. Nəşə düşünmək, yol seçmək lazım idi. Ötən əsrin 70-ci illərin ortalarıydı, pəhləvan cüssəli, sağlam gənc çıxış yolu axtarışındaydı. Təsədüfən

bir həmyerlisi Qazaxıstandan-mövsümi işdən qayıtmışdı. Cibi pulnan doluydu. O, cavan Vaqifi ruhlandırdı. "Sənin tay-tuşların Aktyubinskə (indiki Aktobe) qaz vurub qazan doldurur, sən burada qəpik-quruş hesablayırsan. Həzirləş, bu dəfə səni özümle aparacağam". Daim həyatında və taleyində macərə axtaran yetkin cavan bir də gözünü açıb özünü arzuladığı yerdə gördü. Əjdər İbrahimov adlı bir nəfərlə mövsümi işə başladı və elə birinci həmlədə özünü bacarıqlı, işgüzar, əməksevər gənc kimi göstərdi. Necə dəyərlər, qısa müddət ərzində fantastik məbləğdə qazanc götürdü: beş min manat. Bəli, bu pulla maşın da almaq mümkün idi, hətta evlənilib ailə qurmaq da.

Vaqif müəllimin sonrakı dediklərindən: "Müdrək bir Azərbaycan məsələsi var dünya yaxşılardan xali deyil. Aktobədə çalışarkən

savadlı, dünyagörüşlü bir həmyerlimizlə tanış oldum. Yusif Cavadov əslən Naxçıvan tərəfdən idi. Aktobədə vilayət prokurorluğu orqanlarında çalışırdı. Hiss edirdim ki, bu şəxsiyyət böyük nüfuz sahibidir, hər yerdə adını hörmətlə çəkirlər. Xoş saatların birində Yusif müəllim mənə əməlli başlı sorğusuala tövdi. Qısa söhbətdən sonra qarşıma tələb qoydu: həm ali təhsil al, həm də sabit iş tap. Və axırda dedi ki, sənədlərini hazırla, apar qiyabi yolla şəhərdəki Xalq Təsərrüfatı İnstitutuna ver. Bu məsələdə sənə kömək edəmə. Beləliklə, Yusif müəllimin tövsiyyəsi ilə həmin ali məktəbin kənd təsərrüfatının planlaşdırılması fakültəsini bitirdim".

Tezliklə ixtisasına uyğun surətdə ticarətə keçib. Bir vaxtlar həmvətənimiz Nəriman Əliyevlə birgə çalışıb. SSRİ dağılana qədər respublikalar arasında əlaqələr yaxşıydı. İqtisadiyyat, xüsusən ticarət gəlirli sahə hesab olunurdu. Ötən yüzilliyin 90-cı illərindən birdən-birə hər şey alt-üst oldu. Dükanlara heç nə verilmədi, həftələrə qapıları bağlı qaldı. Nə etməli? Yeni çıxış yolu birbaşa dirçəlməyə başlayan inşaat-tikinti işlərinə qoşulmaq idi. Özəl müəssisənin əsasını qoyan Vaqif Mustafa oğlu Məhdud Məsuliyyətlili Səhmdar Cəmiyyəti yaratdı. Tərəfdarlarını topladı. İndiyəcnə fəaliyyət göstərən bu inşaat-quraşdırma təşkilatı Aktobədə tanınır. Bir sıra inzibati və yaşayış binaların necə dəyərlər, bəzək-düzeyində, dam örtüklərində müəssisə əməkdaşlarının rolu var. İndi təmir işlərində otuzacan müxtəlif millətlərin nümayəndələri var. Azərbaycanlılar, qazaxlar, ruslar sanki bir ailə daxilində fəaliyyət göstərirlər.

Son illərin iqtisadi böhranı çox özəl müəssisələri sıradan çıxarıb, tənəzzüllə uğradıb. Vaqif Fərzəliyevin zəngin həyat təcrübəsi, bacarığı müəssisəni indiyəcnə yaşadıb. Kollektiv üzvlərinin əksəriyyəti ixtisaslı fəhlələrdir. Hər kəs 1000 ABŞ dolları civarında maaş alır. Həmyerlilərimizdən Aslan, Firudin, Pənah, Nəsreddin, Bəkir, Tahir və başqaları əsas uğurlarının səbəbini yalnız bir nəfərdə görürlər: Vaqif Fərzəliyevdə.

Və bir faktı da qeyd etməyi lazım bilir ki, Qərbi Qazaxıstanın paytaxtı sayılan Aktobədə müxtəlif xalqların nümayəndələri yaşayır. Qazaxlarla bəhəm ruslar, azərbaycanlılar, gürcülər, özbəklər, ukraynalılar, polyaklar, belaruslar qardaş kimi yaşayır, öz icmalarında birləşiblər. Şəhərdəki Xalqlar Dostluğu Assambleyasında Azərbaycan assosiyası yaradılıb. Ona Şahbaz Camalov sədrlik edir, Vaqif Mustafa oğlu ikinci şəxs olsa da, onsuz bir məsələ belə həllini tapmır. Azərbaycan diaspor təşkilatının idarə heyətində Rahib Əzizov, Güloğlan Nuriyev, Maqşud Ağayev, Qasım Xəlilov, Məzahir Qasimov, Həbil Həsənov, Bəxtiyar Qasimov kimi vətənpərvər övladlarımız cəlb olunub.

Vaqif Fərzəliyevin ömür-gün yoldaşı Svetlana xanım Azərbaycanı çox sevdi, millətimize, adət-ənənələrimizə dərin rəğbət bəsləyir. Ailə isə böyükdür. Vaqif ata, Svetlana ana 6 uşaq yetişdirib boya-başa çatdırıblar. Xoşbəxtlikdən bütün uşaqlar fərasətli çıxıb-hamının ali təhsili var. Leyla, Olya, Ruslan, Tamella, İrina, Vidadi yoldəymlərini çox sevdi, onlarla fəxr edirlər. Ailənin bir qız uşağı - Olya isə təkəcə bir nəslin, soykökün deyil, bütün Aktobenin fəxridir. O, maliyyə iqtisadiyyatından dissertasiya yazıb, müdafiə edib. Yerli Aktobe universitetində Beynəlxalq Əlaqələr üzrə prorektor vəzifəsində çalışır.

Vaqif müəllim əsil türk oğlu türk, azərbaycanlıdır. Daimi vətənə gediş-gəlişi var. Qarabağın adı çəkiləndə isə heç cür onu tanımaq olmur, sifətini qəribə bir təbəssüm bürüyür, sanki üz-qözünü sis duman basır, kimsə yarasının qaysağını qoparıb. Nə çəkdiyini yalnız özü bilir. Bir udum Vətən havasını isə məlhəm sayır, dərinədən nəfəs alır.

**Müqəddəs ruhların ocaq yeridir,
Ocaq Azərbaycan, pır Azərbaycan.
Harda baş ucaldan övladı varsa,
Orda bərqəradır bir Azərbaycan**

Ağacəfər Həsəni